

KO BI BIL LOVEC riba

F VANE D. FORTIĆ
finance@finance.si

Podvodni lov je za nekoga kratko dopustniško doživetje, ko si na križarjenju po Jadranu ujame slastno orado za pod zob. Drugi se z njim ukvarja športno oziroma tekmovalno. Za nekatere pa je strast, ki človeka za vedno zasvoji.

Za ta šport se uporabljata dva izraza, in sicer podvodni ribolov in podvodni lov. Prvi izraz uporabljajo Italijani (Pesca sub), drugega pa Francozi (chasse sous marine) in Španci (Caza submarina). O tem, kateri izraz je bolj pravilen, so mnenja različna. Ker se ljudje zelo radi opiramo na stereotipe, ima beseda ribolov lahko negativen prizvok. To velja predvsem v primeru, ko si predstavljamo ribiča, ki poseda na pomolu in v morju namaka trnek. Zraven še »čakula« z mimoidočimi, spi je še kakšen »žmul« bevanje plavca, kot bi rekli Dalmatinci, riba pa bo zagrizla v vabo, ali pa tudi ne.

Podvodni lov je potapljaška športna zvrst, kjer podvodni lovec s tehniko prostega potapljanja (tudi na vdih, v apnei), to je brez uporabe potapljaške naprave za dihanje, lovi ribe. Podvodni lovec s čolnom, največ jih uporablja pnevmatske čolne s plastičnim koritom, čez dan večkrat zamenja območja lova. Je psihofizično zahteven in tudi nevaren šport.

Če hoče podvodni lovec danes, ko je po vsem svetu iz dneva v dan čedalje manj rib, upleniti lepe primerke, se mora pošteno potruditi, vživeti ter prilagoditi tujemu podmorskemu okolju. Najlažje bi bilo, da bi med lovom prevzel ribje sposobnosti: neomejeno zadrževanje pod vodo brez globinskih omejitev. Takšno prevaro deloma omogoča uporaba potapljaških aparatov, ki pa je, ker je podvodni lov šport, ne dejavnost za iztrebljanje rib, prepovedana.

Odmev pravadnine

Podvodni lov ni le šport, ampak gre predvsem za strast in lovski nagon. V davnini so bili ljudje najprej lovci in ribiči. Pri sodobnem podvodnem lovu gre za atavizem - nekaj, kar nam je ostalo iz pravadnine. Enim bolj, drugim manj. RIBE imajo v svojem vodnem okolju prednost in lahko podvodnemu lovcu kadarkoli pobegnejo. Da jim je kos, mora biti lovec treniran, zdrav in psihično pripravljen.

Ker je prosto potapljanje tudi temeljna veščina vseh drugih potapljaških zvrsti, si začetno znanje prihodni podvodni lovec pridobi v številnih društvih, ki so povezana v Slovensko potapljaško zvezo. V Sloveniji so doslej izšle tri knjige, ki obravnavajo tematiko podvodnega lova. Učbenik nekdanje Visoke šole za telesno kulturo (VŠTK), avtorjev Jožeta Turka in Kreša Petroviča, knjiga Prešernove družbe Podmor-

■ Kirnja - kraljica podvodnega lova

FOTOGRAFIJE VANE D. FORTIĆ

Podvodni lov je šport, ne iztrebljanje rib. Ker so ribe sčasoma v begu pred nevarnostjo spremenile vedenje, je začela prevladovati tehnika preže.

■ Tehnika preže na dnu

■ Brancin - sivozeleni morski vitez

■ Vendarle - vdih in uplenjena riba

ski svet ter knjižica Mateta Dolenc Potapljanje na vdih. Pisatelj Mate Dolenc je tudi strasten podvodni lovec in je zato v številna svoja dela vtikal prigode podvodnega lova ter življenja na dalmatinskih otokih.

Od drugih potapljaških zvrsti se podvodni lov pri opremljenosti razlikuje po uporabi podvodnega orožja - podvodnih pušk. Te se razlikujejo po načinu proženja in dolžinah. Danes uporabljamo puške na stisnjen zrak in s proženjem na gume iz kavčuka.

Podvodni lovec na površini je tujek, nevarnost pred katero ribe bežijo, zato se tehnika lova s površine le malo uporablja oziroma je primerna za začetnike. Pomembno je postalo dolgo zadrževanje pod morsko gladino ter potapljanje v velike globine, kjer se ribe počutijo manj ogrožene.

Zaradi sprememb ribjega vedenja, razvoja potapljaške opreme in znanja uporabljamo naslednje tehnike podvodnega lova: lov rib v njihovih skrivališčih, lov s prežanjem ali zalezovanjem, prehajanje z ene tehnike na drugo v istem potopu ter lov v modrem. Vrhunski lovci obvladajo vse tehnike in lovijo nekaj decimetrov pa vse do 40 metrov globoko.

So ribe spregledale?

Še v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja je kar nekaj vrst rib (konji - kavali, šargi, fratri, orade) plavalo v bližini svojih skrivališč, ob nevarnosti pa so se vanje skrile. Lovci so jih videli kam in jih potem v njihovih skrivališčih uplenili. Domovanja, ki so jih ribe znova in znova naseljevale, smo si zapomnili, jih s pomočjo orientirjev na kopnem (danes se uporablja GPS-orientacija) narisali v beležko ter jih naslednjič spet poiskali. Ribje »hiše«, ki so jih naseljevali šargi, smo poimenovali kar šargere, tiste s konji pa konjere.

Nekatere ribe pa so bile že prej skrite v svojih domovanjih, v luknjah pod kamenjem in skalnih razpokah. Ena od sposobnosti dobrega lovca je intuicija, kako med množico skrivališč odkriti tisto pravo, naseljeno. S tehniko preiskovanja morskega dna lovimo ugorja, moreno, bodiko - škarpino, vrano, tabinjo in kraljico podvodnega lova - kirnjo. O najvišjih tekmovalnih uvrstitvah so mnogokrat odločali prav ulovi kirenj. Zaradi velikosti, ki mami, globin, v katerih živi, ter zahtevnega vlečenja ustreljene ribe iz njenega skrivališča je kraljica že večkrat prinesla smrt tudi vrhunskim lovcem.

Ribe so sčasoma »uvidele«, da njihovo skrivališče lahko postane njihov grob in so spremenile svoje vedenje. Ob znamenjih nevarnosti se denimo zobatec, brancin, pic, ovčica, morski lipan - cipelj, salpa ter pelagijske ribe, kot so gof, lica in palamida, ne skrivajo pod kamen. Zato je pričela prevladovati tehnika preže. To je postal trenutek prevlade pušk s proženjem na gume.